

KESKKONNAMINISTEERIUM

LIFE keskkonnaprojektid

Olav Ojala

Keskkonnaministeerium / nõunik / LIFE NCP

4.05.2020

LIFE Keskkonna alamprogrammi fookus

- Töötada välja, katsetada ja tutvustada keskkonnaprobleemide puhul sobilikke poliitika- või juhtimiskäsitusi, parimaid tavasid ja lahendusi, võttes arvesse keskkonna ja tervise vahelisi seoseid ning toetades ressursitõhusa Euroopa tegevuskava;
- Parandada alusteadmisi EL keskkonnapoliitika ja keskkonnaalaste õigusaktide väljatöötamiseks, rakendamiseks, hindamiseks, järelvalveks ja kontrollimiseks.

Keskkonna alamprogrammi prioriteetvaldkonnad

- **KESKKOND JA RESSURSIÕHUSUS**
- **LOODUS JA BIOLOOGILINE MITMEKESISUS**
- **KESKKONNAALANE JUHTIMINE JA TEAVE**

Vesi

Ressursitõhusus

Jäätmed

Tervis

Õhk

Veevaldkonna prioriteetsed teemad

ÜLEUJUTUSED JA PÕUAD

- Looduslähedased sadeveesüsteemid, veekogude loodusliku hüdro-morfoloogia taastamise tegevused
- Administratiivsed ennetus- ja leevendusmeetmed, kohanemine ja valmisolek, maakasutuse planeering
- Riski hindamine ja juhtimine valmisoleku parandamiseks arvestades sotsiaalselt haavatavust

VEEKOGUMITE HEA SEISUNDI SAAVUTAMINE

- VMK-s kirjeldatud hüdro-morfoloogilise surve vähendamine

TOITAINETE JA ORG. SAASTEAINETE OHJE

- Vesikonna- või valgalapõhiste meetmete rakendamine
- Ohtlike kemikaalide asendamine ohutumatega

VEE SÄÄSTMINE

- VMK-s kirjeldatud kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete survetegurite vähendamine

Veevaldkonna prioriteetsed teemad

MERE JA RANNAALADE TEGEVUSED

- Allveemüra vähendamine
- Merepõhja häiringute vähendamine
- Süvamere kaevanduste keskkonnamõju vähendamine
- Kalapüügist tuleneva koormuse vähendamine
- Põllumajanduse ja/või navigatsiooni mõju vähendamine
- Setete ja saasteainete akumulatsioonide vähendamine

VEETÖÖSTUS

- Joogivee- ja reoveepuhastuse ressursitõhusus
- Maapiirkondade veeteenuste ressursitõhusus
- Vee taaskasutus – alternatiivsed veevarustussüsteemid, kohtkäitlussüsteemid, veepuhastuse innovatsioonikeskused
- Süsteemsed lahendused veekao vältimiseks

ECO-DHYBAT

Toidu töötlemisaparatuuri puhastamise protsessis parima võimaliku tehnika (BAT) väljatöötamine.

BAT-il tugineva süsteemse lähenemisega on võimalik tarbida keskmiselt 30-40% vähem vett.

ECO-HYGIENIC DESIGN

Technique that applied to food processing equipment, contributes to a significant saving of water, energy and the costs of the sanitation procedures.

<http://www.ecodhybat.com/>

2014

ECO-REMEDIATION

Saasteaineid eemaldavad taimed takistavad ohtlike ainete veekogumitesse, põllumaale ja toiduahelasse jõudmist.

Hiljem toodetakse pinnasepuhastamisel kasutatud taimedest taastuenergiat ja biolagunevaid plaste.

2015

Keskkonna ja tervise valdkonna prioriteetsed teemad

KEMIKAALIDE MÕJU KESKKONNALE/TERVISELE

- Ohtlikuks klassifitseeritud kemikaalid (CLP)
- Kemikaalide koosmõju, sh mõju sisenõrenäärmetele
- Nanomaterjalid
- Biotsiidid, pestitsiidid

MÜRA VÄHENDAMINE

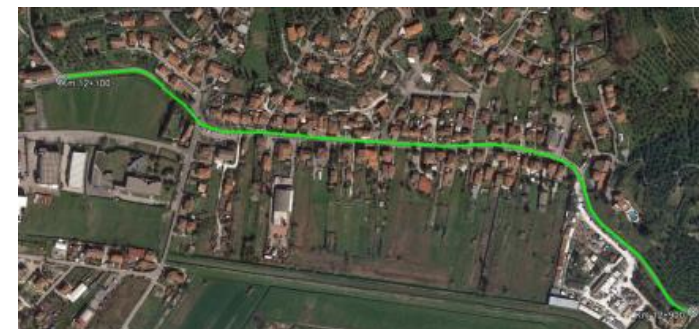
- Liiklusmüra tiheasustusaladel, teede ja rehvide materjalid

ÕNNETUSJUHTUMITE VÄHENDAMINE TÖÖSTUSES

- Terviseriskide kaardistamine, ohtlike kemikaalidega seotud suurõnnetusohtude riskianalüüsid
- Kumulatiivsed riskid ja doomino efektid

NEREIDE

Müravaba asfaltkate väljatöötamine taaskasutatud freesasfaldist ning vanarehvidest.

<http://www.nereideproject.eu/en/>

Õhu kvaliteedi valdkonna prioriteetsed teemad

TAHKETE OSAKESTE EMISSIOON

- Alad, kus kasutatakse palju tahkeid kütuseid
- Tehnilised, administratiivsed reguleerivad ja stimuleerivad meetmed

EMISSIOONID TRANSPORDIST

- Liiklusmüra tiheasustusaladel, teede ja rehvide materjalid
- Säästvad transpordilahendused, innovatsioon logistikas
- Puhtamad kahe- ja kolmerattalised sõidukid, elektrisõidukid ja väga madala emissiooniga sõidukid
- Madala emissiooniga alade planeeringud
- Kestlik lennundus ja nn teevabad transpordivahendid

EMISSIOONID PÕLLUMAJANDUSEST

- Ammooniumi, metaani ja tahkete osakeste emissioon

Õhu kvaliteedi valdkonna prioriteetsed teemad

EMISSIONID TÖÖSTUSEST

- Saasteainete emiteerimise ennetamine ja vähendamine

LINNAKESKKOND

- Ühistransport
- Taastuvenergia või taastuvate materjalide lahendused
- Kohaliku toidu tootmine
- Linna keskkonna ökosüsteemi teenused

AIRUSE

Roheliste linnade projekt, kus uuriti 5 Lõuna-Euroopa linna õhu saastatust ja õhusaaste põhjuseid ning töötati välja ettepanekud õhus olevate saasteainete vähendamiseks.

<http://airuse.eu/>

Arvesta kõikide hindamiskriteeriumitega!

Hindamiskriteeriumid	min	max
1. Tehniline selgus ja kvaliteet	10	20
2. Eelarve selgus ja kvaliteet	10	20
3. EL lisaväärtus : millisel määral ja kui hästi projekt panustab LIFE-i keskkonna alamprogrammi prioriteetidele	10	20
4. Panus prioriteetsetesse teemadesse (MAWP)	-	10
5. EL lisaväärtus : mitmeotstarbelisus, sünergia ja integratsioon	7	15
6. EL lisaväärtus : korratavus ja ülekantavus	5	10
7. EL lisaväärtus : riikidevahelisus, keskkonnasõbralikud hanked, tulemuste kasutuselevõtt	-	5
Kokku	55	100

LIFE keskkonnaprojektid

KATSEPROJEKTID

- kasutatakse **tehnikat või meetodit**, mida **ei ole varem mujal kasutatud või katsetatud**
- **parimate tavadega** võrreldes potentsiaalsed **keskkonnaga seotud eelised**
- saab hiljem sarnastes olukordades **laiemalt rakendada**

NÄIDISPROJEKTID

- **meetmed, metoodikaid või käsitused**, mis on projekti konkreetses kontekstis, näiteks geograafilises, ökoloogilises, sotsiaalmajanduslikus kontekstis, **uued või tundmatud**
- **mida võiks** sarnastes olukordades **kasutada mujalgi**

Edukas LIFE projekt

Kommunikatsioon,
korratavus, ülekantavus.
Mis saab pärast projekti?

KESKKONNAMINISTEERIUM

Aitäh!

Olav Ojala

olav.ojala@envir.ee